

Gjerstad 18/09-24

Prøvetaking av milt på elgkalver

Som vi vet, pågår det flere prosjekter i forbindelse med den lave kondisjonen vi har på elg i Agder.

I den forbindelse har forskningsprosjektet «døde elgkalver» også kalt «Prosjektet Elgkalven Trampe» kommet med en forespørsel om Gjerstad Viltlag kan være behjelpelig med å samle inn milt fra skutte elgkalver.

Denne forespørselen kommer tett opp mot jakta, men håper at vi kan klare å bidra med noen prøver.

All kunnskap og bistand til forskning støtter Gjerstad Viltlag, vi kommer derfor med en henstilling til alle som skal jakte elg, og som skyter en elgkalv om å ta prøver av milt.

Prøveposer er helt vanlige zipp poser, de vil bli lagt tilgjengelig på samme sted der man henter prøvekit for elg og hjort. (Kan være greit å ha noen poser i sekken, trenger ikke å være de vi får.) Miltprøver skal fryses ned så fort som mulig.

På siste 3 finner dere merkelapp som prøvene merkes med

Så fort dere har skutt en kalv sender dere en SMS til Øyvind Froland 482 07 297.

Henteadresse for prøveposer:

Harald Lunden
Ulltveit 35
4980 Gjerstad

Tlf 40 82 66 08

På de neste sidene er informasjon som er mottatt fra prosjektet

Mvh
Leder for Gjerstad Viltlag
Svein Olav Fjærbu
90 60 48 84

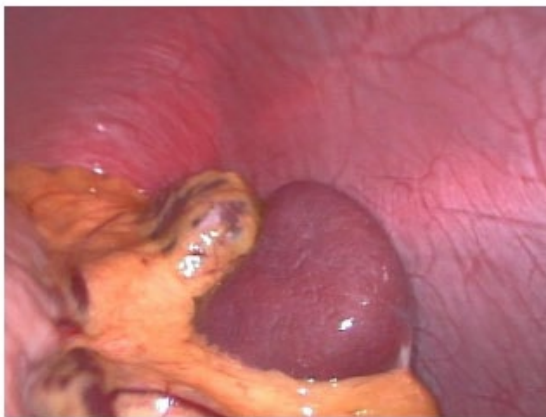
Prøvetaking av «friske» elgkalver felt under jakt i 2024 – oppfølging av prosjektet «døde elgkalver 2023 – flåttbårne infeksjoner

Jegere og turgåere har de senere årene funnet flere døde elgkalver. Årsaken er ikke klarlagt, men det er en sterk mistanke at flåttbårne/lusflue infestasjoner kan være en del av et kompleks av årsaker. Flåtten har spredt seg fra kysten og innover i landet. Gunstige temperaturforhold for flåtten har økt med ca. 30 dager i løpet av de siste årene, og dette har gitt spredning til nye områder. Det er også registrert over år at kalvevekta stadig har gått ned. Dette er det trolig multifaktorielle årsaker til, blant annet et varmere klima som ikke favoriserer elgens fysiologi. Generelt er kalvene små i områder med utbredelse av flått.

Mye peker på at infeksjon med *Anaplasma phagocytophilum*, en flåttbåren bakterie som en kjenner til svekker immunforsvaret slik at sekundærinfeksjoner kan oppstå (lungebetennelse). Det er også påvist blodparasitten *Babesia* spp. og bakterien *Bartonella* spp. hos elgkalvene uten at en kjenner til konsekvensene. En antar videre at lungeinfeksjonene kan være forårsaket av opportunistiske bakterier når immunforsvaret blir svekket.

Det ble i 2023 tatt prøver av milt fra elgkalver som ble funnet døde i løpet av sommeren. Som en oppfølging av dette prosjektet ønsker vi i år å få analysert milt fra tilsynelatende «friske» elgkalver felt under jakta fra områdene hvor det ble funnet døde elgkalver i fjor, samt fra områder med mindre flåttbelastning.

Prøvetaking av milt:

- Milten ligger som et hjerteformet vedheng på magesekken til elgkalven
- Det er tilstrekkelig med en prøve på ca. 5 x 5cm (som en 5-kroning i størrelse).
- Prøven kan tas med vanlig jaktkniv så sant denne har blitt rengjort etter å eventuelt ha vært i kontakt med annet individ.
- Prøven legges i en liten plastpose med lukkemekanisme og merkes med dato, vekt, kjønn og funnsted. Hvis du observerer noe spesielt med kalven; noter også det ned.
- Prøven fryses ned så raskt som mulig.
- Send sms til Øyvind Froland (482 07 297) om at det er blitt tatt prøve av elgkalv.

For uttak av milt kan denne videoen være til hjelp. [Vomming av hjort \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=Vomming_av_hjort)

Merkelapp for prøvetaking.**PRØVETAKING MILT– Elgkalv fra jakta 2024**

Dato	
Navn (innsamler)	
Telefonnummer	
Funnsted (stedsnavn, kommune)	

OM ELGKALVEN	
Vekt (kg)	
Kjønn	
Ev. kommentar om elgkalven	